

VEGA KOMMUNE
Rørøyveien 10

8980 VEGA

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.:

06/02371-86

02.09.2025

Ark.:

326.12

Vedtak i navnesak 2023/11 – Stedsnavn i Halmøyværet i Vega kommune

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av en rekke stedsnavn i Vega kommune. Vedtaket gjelder 51 stedsnavn i Halmøyværet, de fleste navn på holmer og skjær i sjøen. Det framgår av den vedlagte lista hvilke navn som er med i saken.

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp av Jostein Halmøy, som først kontaktet Kartverket i juni 2020 via tjenesten Rett i kartet. Henvendelsen gjaldt at navnet *Halmøyværet* manglet i Sentralt stedsnavnregister (SSR). Senere har Kartverket fått informasjon i brev og e-poster fra Jostein Halmøy om feilplasseringer, feilaktige skrivemåter av navn og om manglende stedsnavn i det området som omfatter Halmøyværet. Navnesaken ble reist 20.02.2023 for å fastsette rett skrivemåte for offentlig bruk.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for norsk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I *utfyllende reglar om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn.

Uttale og skrifttradisjon

Mange av navna har ikke stått på kart tidligere. Det kommer fram i den vedlagte navnelista hvorvidt det finnes skrifttradisjon for navnet på kart. For en del av navna finnes det uttaleopplysninger i Arkiv i Nordland (AiN). I tillegg har vi fått uttaleopplysninger fra Jostein Halmøy. Dette kommer også fram i navnelista.

Høringssvar og tilråding

Kartverket sendte saken til kunngjøring i Vega kommune i brev datert 20.02.2023, i tråd med § 8 i loven. I brev datert 20.02.2025 har kommunen sendt de lokale uttalelsene til Språkrådet. Det kom én uttalelse, og denne kom fra Jostein Halmøy med noen ytterligere kommentarer og presiseringer om posisjoner. Vega kommune hadde ingen innspill.

Språkrådet ga tilråding om skrivemåter i brev datert 01.07.2025. Tilrådingen er vedlagt.

Kartverkets vurdering

I denne saken er Jostein Halmøy den eneste som har kommet med opplysninger, men vi mener likevel at det er god grunn til å gjøre vedtak. Trolig er det få personer som kjenner disse stedsnavna og har en slik lokalkunnskap som Jostein Halmøy. Dessuten er mange navn bekreftet i Arkiv i Nordland eller på eldre kart. Vi anser det derfor som riktig å gjøre vedtak til tross for få informanter.

Ut fra de opplysningene Jostein Halmøy har gitt om den nedarva lokale uttalen av stedsnavn som inneholder ordet *øy*, er det vanlig at navna blir brukt i kasusen dativ, f.eks. *Gangarøyn*, *Langøyn*, *Liss-Vågøyn*, *Stor-Vågøyn*, *Revhalmøyn* o.fl., se den vedlagte navnelista. Kasussystemet i den lokale dialekten er beskrevet i hovedfagsavhandlingen til Harald Sverre Falch (1980) «Skjærgardsnavn i Vega- og Tjøttaøyene». Kartverket ba Vega kommune i oppstartsbrevet som ble sendt 20.02.2023 om å uttale seg om sitt syn på bruk av dativ/nominativ i stedsnavn i kommunen, men de har ikke gitt tilbakemelding om dette. Språkrådet etterlyste tilbakemelding om dativbruk i brev datert 25.02.2025, men fikk heller ingen tilbakemelding da.

I sin tilråding trekker Språkrådet fram det som står om dativ i de utfyllende reglene: «Dativforma av eit namn bør brukast når ho er eineform, men elles bør ein bruke grunnforma». Ut fra opplysningene fra både Jostein Halmøy og Arkiv i Norland ser ikke dativ ut til å være eneform for de aktuelle navna. Kartverket stiller seg bak denne vurderingen, og har valgt å vedta skrivemåter i nominativ. Vi vedtar derfor skrivemåten *-øya* for de navna det gjelder.

Fire navn er tatt ut av saken. Språkrådet påpeker at det ikke kan gjøres vedtak for navn med løpenummer 13 *Kråkkeipskjæret* og 36 *Burøyklumpen/Burøynakken* ettersom det ikke er reist sak for primærnavna *Burøya* og *Kråkkeipen*. I tillegg tar vi ut navn med løpenummer 18 *Inner-Flatskjæret* og 21 *Ytterhågen*, dette fordi vi ikke har fått noen tilbakemeldinger på om navna er kjent og brukt lokalt. Disse ble ikke meldt inn av Jostein Halmøy i utgangspunktet, men hentet fra Arkiv i Nordland.

Se ellers merknader om de enkelte navna i den vedlagte navnelista.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Kommunen oppfordres også til å informere innbyggerne i kommunen, f.eks. med notis i ei lokalavis og på nettsidene sine.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt.

Når det er gjort vedtak om adressenavn, adressetilleggsnavn og kretsnavn, skal den vedtatte skrivemåten legges inn i matrikkelen, og adressenavn i SSR vil bli oppdatert fra matrikkelen. Vedtak om adressenavn skal fortsatt sendes til bl.a. Kartverket, jf. § 9 fjerde ledd i forskrift om stadnamn.

Kartverket fører den vedtatte skrivemåten av bruksnavn i SSR, og skrivemåten hentes inn i matrikkelen derifra.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Vennlig hilsen

Helge Dønvold
seksjonsleder

Helle Janss Haugli
stedsnavnansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi: SPRÅKRÅDET
Jostein Halmøy